

Ing. Gabriela Matečná
Ministerstvo pôdohospodárstva
a rozvoja vidieka Slovenskej republiky
Dobrovičova 12
812 66 Bratislava

V Bratislave, 5.12.2017
OD-055/2017

Vec: Zverejnenie pozície Slovenskej republiky týkajúcej sa predĺženia zákazu používania neonicotínoidov

Vážená pani ministerka,

vo februári 2017 sme sa mali možnosť oboznámiť s návrhom nariadenia Európskej komisie, ktorým sa rozšírili existujúce obmedzenia 3 neonicotínoidov - imidaklopridu, klotianidínu a tiametoxámu - na všetky vonkajšie plodiny s výnimkou použitia v trvalých skleníkoch. Ešte raz ďakujeme za možnosť konzultácií a vyjasnenia si stanovísk jednotlivých zainteresovaných profesných a štátnych organizácií na pôde Vášho ministerstva v prvej polovici tohto roka.

Ako vyplýva z programu zasadnutia Stáleho výboru pre rastliny, zvieratá, potraviny a krmivá (PAFF) plánovaného na 12. a 13. decembra 2017 v Bruseli, témami diskusie bude aj postoj jednotlivých členských krajín k úplnému zákazu spomínaných 3 neonicotínoidov. Opätovne Vás preto chceme poprosiť o podporu ich úplného zákazu (vrátane ich použitia v skleníkoch).

Radi by sme pripomenuli, že v novembri 2016 Európsky úrad pre bezpečnosť potravín (EFSA) zverejnil svoje stanoviská k používaniu týchto látok, pričom potvrdil vysoké riziko, ktoré tieto látky predstavujú pri ich aplikácii na všetkých (a to nielen kvitnúcich) plodinách pestovaných na ornej pôde.

Od roku 2013, kedy došlo k dočasnému zákazu ich používania, sa nakopilo vyše 500 vedeckých štúdií, ktoré jednoznačne preukázali, že ich používanie predstavuje vysoké riziko pre včely medonosné a spôsobuje pokles voľne žijúcich opeľovačov. Publikované údaje potvrdili masívnu kontamináciu životného prostredia neonicotínoidmi a pribúda čoraz viac dôkazov, že predstavujú vysoké riziká aj pre iné živočíšne druhy, ako sú vtáky, vodné bezstavovce, obojživelníky a dokonca cicavce¹, čo viedlo k prísny m reštrikciám ich používania v niektorých európskych krajinách².

¹ <https://www.iucn.org/news/secretariat/201709/severe-threats-biodiversity-neonicotinoid-pesticides-revealed-latest-scientific-review>

² https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/658146/ecp-ministers-advice-1710.pdf

Slovenský ZVÄZ VĀELÁROV

Svrčia 14, 842 08 Bratislava

Súčasný model intenzívneho poľnohospodárstva je pre životné prostredie veľmi škodlivý. Nedávna štúdia³ naznačila, že v nemeckých prírodných parkoch za posledných 27 rokov zmizlo viac ako 75% biomasy hmyzu. Autori naznačujú, že hlavnou príčinou ich dramatického poklesu (následne aj hmyzožravého vtáctva⁴) je poľnohospodárstvo, predovšetkým používanie agrochemikálií.

Z ďalšej nedávnej štúdie publikovanej v prestížnom vedeckom časopise Science⁵ vyplýva, že v 75% medov zozbieraných po celom svete sa nachádzajú rezíduá neonikotínoidov, pričom práve vzorka medu pochádzajúca zo Slovenska dosiahla extrémne vysoké hodnoty. Postihnutými pritom nie sú len včely a včelári, ktorý sa takejto kontaminácii nevedia brániť, ale všetci obyvatelia Slovenska, keďže rezíduá sú prítomné aj v pitnej vode a ostatných zložkách životného prostredia.

Dočasné obmedzenie používania neonikotínoidov sa výrazne neprejavilo na produkčnej schopnosti a konkurencieschopnosti európskeho poľnohospodárstva a preto tvrdíme, že úplný zákaz neonikotínoidov je v záujme všetkých obyvateľov Slovenska.

Keďže neexistujú pochybnosti o tom, že neonikotínoidy poškodzujú včely a sú vážnym problémom pre životné prostredie, žiadame Vás, aby ste hlasovali za návrh Európskej komisie zakázať 3 neonikotínoidy v plnom rozsahu.

Žiadame Vás tiež o zaslanie aktuálneho oficiálneho stanoviska MPRV SR v súvislosti s návrhom Komisie o úplnom zákaze používania neonikotínoidov, ako aj meno reprezentanta Slovenskej republiky, ktorý bude prítomný na zasadnutí Stáleho výboru pre rastliny, zvieratá, potraviny a krmivá (PAFF) v dňoch 12. a 13. decembra 2017 v Bruseli.

Záverom vyjadrujeme svoje sklamanie nad postojom MPRV SR pri nedávnom hlasovaní (27.11.2017) o predĺžení registrácie glyfosátu o ďalších 5 rokov. Keďže toto povolenie nie je pre členské štáty záväzné, radi by sme Vás požiadali o spoluprácu a informovanosť o plánovaných národných reštrikciách používania glyfosátu (Roundupu) na nektárovodajných plodinách.

Kedykoľvek sme k dispozícii pre prípadné konzultácie na tieto témy a tešíme sa na príkladnú spoluprácu s Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky pod Vaším vedením.

S úctou

Ing. Ľudovít Gál

predseda Slovenského zväzu včelárov

SLOVENSKÝ ZVÄZ VĀELÁROV
Svrčia 14
842 08 BRATISLAVA
-3-

³ Hallman *et al.* 2017 DOI : 10.1371/journal.pone.0185809

⁴ <https://www.nabu.de/news/2017/10/23284.html>

⁵ Mitchell *et al.* 2017 DOI: 10.1126/science.aan3684